

Інноваційно-інвестиційні процеси

УДК 330.322

JEL Classification: M 13

Гук О.В.канд. економ. наук, доцент
ORCID ID 0000-0002-8129-8392**Мохонько Г.А.**канд. економ. наук, доцент
ORCID ID 0000-0003-2126-6871Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ІНВЕСТУВАННЯ СТАРТАП ПРОЕКТІВ В УКРАЇНІ ТА ЗАКОРДОНОМ

INVESTING IN STARTUP PROJECTS IN UKRAINE AND ABROAD

В статті досліджено стан інвестування стартап проектів в Україні та закордоном. Авторами проаналізовано дані світового рейтингу стартап проектів сервісу Startup Ranking, а також результати дослідження стартап-екосистем на платформі Startup Blink (інтерактивної мапи світових стартапів) та соціальної мережі LinkedIn щодо успішних стартапів. Було проведено дослідження стартап проектів США, Великобританії, Китаю та Канади, що дозволило виявити позиції стартап проектів України на світовому ринку. Виявлено, що лідируючі позиції у світовому рейтингу займають стартапи, які створені в США та займаються інноваційними технологіями, а також Великобританії та Канади, в той час як найменш відомі – в Україні, але відставання від Китаю спостерігається невелике. Було проведено порівняльну характеристику вітчизняних та зарубіжних стартап проектів за 2017-2019 роки за ознаками: найбільш актуальні стартап проекти в 2017-2019 рр. та ранжування за рангами. Визначення місця стартап проектів серед інших проектів світу було розраховано за допомогою SR Score, інтегрального показника, що відображає важливість стартапу в Інтернеті та його вплив у соціальних мережах. Детальна характеристика американських стартап проектів дозволила виокремити основні сфери діяльності, які мають успіх, а також виявила основних гравців на інвестиційному ринку та суму вкладених інвестиційних коштів. Виявлено, що як зарубіжні, так і вітчизняні стартап проекти у переважній більшості носять інформаційний характер та присвячені ІТ сфері: веб-сайти, онлайн програми, нові додатки. Детально проаналізовано роботу відомих стартапів Канади, Китаю та України. Так, було описано роботу та особливість двох китайських стартап проектів - WeChat, Design Evo; двох канадських стартапів - 500rx, Unbounce, а також український стартап проект - цифрова e-mail-маркетингова платформа Send Pulse, яка вже вийшла на ринок Бразилії та Туреччини і сервіс якої доступний майже у всіх регіонах світу. У статті використано загальнонаукові методи наукового пізнання: теоретичного та логічного узагальнення, аналогій, порівняння, систематизації, узагальнення, аналізу та синтезу, прийоми групування.

Ключові слова: інвестування стартап проектів, порівняльна характеристика, ранжування стартап компаній, вітчизняні та зарубіжні стартап проекти, інвестори.

The article investigates the state of investing in startup projects in Ukraine and abroad. The authors analyzed the data of the world rankings of startup projects - the service Startup Ranking, as well as the results of the startup ecosystems study on the platform Startup Blink (interactive map of world startups) and the social network LinkedIn for successful startups. The research of USA, UK, China and Canada startup projects revealed the position of Ukrainian startups on the world market. It is revealed that the leading positions in the world rankings are held by startups that are created in the USA and are engaged in innovative technologies, as well as Great Britain and Canada, while the least famous ones are in Ukraine, but lag behind China is small. The comparative characteristics of domestic and foreign startup projects for the years 2017-2019 were conducted on the grounds of the most recent startup projects in 2017-2019 and ranking by rank. Determining the place of startup projects among other projects in the world was calculated using SR Score, an integrated indicator that reflects the importance of startups on the Internet and its impact on social networks. The detailed characteristics of US startup projects made it possible to single out the major areas of business that are successful, as well as identify the major players in the investment market and the amount of investment invested. It is revealed that both foreign and domestic startup projects are overwhelmingly informative and dedicated to the IT sphere: websites, online programs, new applications. The work of famous startups of Canada, China and Ukraine is analyzed in detail. Thus, there was described the work and features of two Chinese startup projects - WeChat, DesignEvo; two Canadian startups - 500px, Unbounce, as well as a Ukrainian startup project - a digital email marketing platform SendPulse, which has already entered the market of Brazil and Turkey and whose service is available in almost all regions of the world. The article uses general scientific methods of scientific cognition: theoretical and logical generalization, analogies, comparison, systematization, generalization, analysis and synthesis, methods of grouping.

Keywords: investing in startup projects, comparative characteristics, ranking of startup companies, domestic and foreign startup projects, investors.

Вступ. Проблема інвестування стартап проектів останнім часом перебуває в центрі уваги світової економічної науки. Діджиталізація економіки, змінне середовище зумовлює необхідність формування ефективного механізму інвестування стартап проектів. З огляду на це, Україні необхідно враховувати зарубіжний досвід, зокрема підтримку з боку держави на законодавчому рівні з точки зору захисту інвесторів та забезпечення налагодженого процесу інвестування, що свідчить про актуальність проблематики статті.

Проблематику інвестування стартап проектів і перспективи розвитку стартап компаній розглядають в своїх наукових працях такі вітчизняні та зарубіжні науковці і стартапери: О. А. Гавриш, М. О. Кравченко [1], К. О. Бояринова, К. О. Копішинська [2], Y. Wijngaarde [11] та ін. Незважаючи на значну кількість досліджень за даною тематикою, недостатньо висвітленими залишаються питання актуалізації та оновлення інформації щодо реального стану

інвестування стартап проектів в Україні та закордоном, котрим присвячується дана стаття.

Постановка завдання. Метою даної статті є аналіз інвестування вітчизняних та зарубіжних стартап проектів та виявлення місця стартап проектів України на світовому ринку.

Відповідно до поставленої мети, передбачається розв'язання таких задач: провести діагностику світового рейтингу найбільш успішних стартапів; провести порівняльну характеристику вітчизняних та зарубіжних стартап проектів за 2017-2019 роки; виявити основних гравців на інвестиційному ринку та суму вкладених інвестиційних коштів.

Методологія. Для досягнення визначеної мети й поставлених завдань використано систему загальнонаукових та спеціальних методів, а саме: методи систематизації, групування та узагальнення з метою представлення аналітичних показників ранжування стартап проектів в світі та України, виявлення основних гравців на інвестиційному ринку; методи індукції та дедукції, методи структурно-логічного та семантичного аналізу – для виявлення місця стартап проектів України на світовому ринку.

Інформаційну базу дослідження становлять статистичні матеріали Startup Ranking, соціальна мережа LinkedIn та дані стартап-екосистем на платформі Startup Blink (інтерактивної мапи світових стартапів).

Результати дослідження. Розвиток ІТ в світі, і в Україні зокрема, зумовлює необхідність формування нових бізнес моделей та створення стартапів. Дані світового рейтингу стартапів сервісу Startup Ranking свідчать, що Україна в 2018 році посідає 42 місце серед 190 країн, а кількість створених стартапів кожного року зростає [3].

Згідно досліджень стартап-екосистем на платформі Startup Blink (інтерактивної мапи світових стартапів) Україна в 2019 році зайняла 31 місце серед більше ніж 100 країн, а Київ – 34 місце серед більше ніж 1 000 міст. Для порівняння – в 2018 році Україна посідала 35 місце, що свідчить про підвищення інноваційного потенціалу. В 2019 році попередні 8 місць займають країни: Японія, Бельгія, Італія, Нова Зеландія, Китай, Австрія, Португалія, Чилі (відповідно 23, 24, 25.....30 місця) [4].

Соціальною мережею LinkedIn було проведено власні дослідження щодо найбільш успішних стартапів у 2018 році, які представлено в табл. 1 [5].

Таблиця 1 – Світовий рейтинг найбільш успішних стартапів у 2018 році за версією LinkedIn

Позиція стартапу	Назва стартапу	Стисла характеристика стартапу	Країна походження
1	Snowflake	Зберігання та аналіз даних у хмарних сховищах	США
2	Dosist	Пристрій для здорового вживання канабісу	США
3	Samsara	Підвищення ефективності, безпеки та стійкості технологій, які використовуються	США
4	DoorDash	Послуги доставки їжі	США
5	Brex	Випуск корпоративних платіжних карт для технологічних компаній	США
6	Good American	Бренд одягу	США
7	Robinhood	Інвестування в публічні компанії та обмінування фондів на біржах США, без сплати комісії	США

Джерело: сформовано на основі [5]

Лідуючі позиції у світовому рейтингу за версією LinkedIn займають стартапи, які створені в США та займаються інноваційними технологіями [5]:

1. Snowflake – створена в 2012 році Бенуа Дагевілем, Тьєррі Круанесом та Марцін Зуковським, стартап займається зберіганням та аналізом даних у хмарних сховищах. Основними інвесторами є Sequoia Capital, Altimeter Capital, ICONIQ Capital. Snowflake отримала 928,9 мільйонів доларів для розвитку.

2. Dosist – пристрій створений в 2016 року (найкращий винахід 2016 року за версією журналу Time's) для корисного вживання канабісу з контрольованим ефектом (виробник пропонує набір з 6 емоцій: спокій, сон, блаженство, полегшення, збудження та пристрасть). Основний інвестор компанії – Surterra Wellness.

3. Samsara – заснована в 2015 році Санджитом Бісвасом та Джоном Бікетом. Основна сфера діяльності – покращення існуючих технологій компаній для збільшення безпеки працівників, збільшення прибутку, зменшення витрат і т.д. Основні інвестори – White Owl Capital Partners. Фінансування компанії складало 530 мільйонів доларів США.

4. Door Dash – заснована в червні 2013 року Енді Фангом, Стенлі Тангом, Еваном Муром та Тоні Ксу. Займається компанія послугами доставки їжі, що готується на базі Сан-Франциско, є однією з декількох технологічних компаній, яка використовує логістичні послуги, щоб пропонувати доставку їжі з ресторанів на замовлення. Стартап Door Dash був запущений в Пало-Альто і станом на січень 2018 року

розширився до 56 мегаполісів та понад 600 міст по всій Північній Америці. Основні інвестори стартапу – Dragoneer Investment Group, Temasek Holdings. За весь час інвестування було зібрано 700 мільйонів доларів. В 2018 році компанія оцінювалась в 1,4 мільярда доларів США.

5. Vex – заснована 3 січня 2017 року Енріке Дюбуграсом та Педро Франческом. Компанія займається допомогою стартапам будь-якого розміру (від недавно зареєстрованих до компаній пізніх етапів) миттєво отримати карту, яка має 20-кратні вищі ліміти, повністю автоматизує управління витратами і інтегрується зі своїми системами обліку. Основні інвестори компанії – Greenoaks Capital, Kleiner Perkins, Barclays, Y Combinator. За весь час було отримано 382,1 мільйон доларів США.

6. Good American – заснований в 2016 році Еммою Грід та Холею Кардаш'ян. Стартап займається створенням одягу для жінок усіх розмірів. Існує думка, що стартап проект тримається на плаву завдяки медійності прізвища Кардаш'ян, оскільки в перший день продажу, було придбано товарів на 1 мільйон доларів США.

7. Robinhood – засновано 18 квітня 2013 року Володимиром Тіньовим та Баїджу Бахатом. Компанія пропонує мобільний додаток для смартфонів Robinhood, який дозволяє людям інвестувати в публічні компанії та фонди, які котуються на біржах США, без сплати комісії. Станом на травень 2018 року компанія оцінювалась в 5,6 мільярдів доларів США. Основні інвестори компанії – DST Global.

Детальна характеристика наведених стартапів дозволила виявити основні сфери діяльності, які мають успіх, а також основних гравців на інвестиційному ринку – Sequoia Capital, Altimeter Capital, ICONIQ Capital, White Owl Capital Partners, Dragoneer Investment Group, Temasek Holdings, Greenoaks Capital, Kleiner Perkins, Barclays, Y Combinator DST тощо. Реалізація усіх стартапів здійснювалася за допомогою інвестування з боку спільних національних та міжнародних проектів, проектів фінансованих державою, залучення коштів міжнародних фондів, краундфандингових платформ.

З метою виявлення позиції стартап проектів України на світовому ринку, нами було проведено дослідження стартап проектів Великобританії, США, Китаю та Канади. За аналітичними даними сервісу українські стартапи працюють на двох ринках: B2C (business-to-consumer, або бізнес для споживача) – 84,4% всіх стартапів, а також B2B (business-to-business, або бізнес-для бізнесу) – 15,6% [3].

Порівняльна характеристика стартап проектів України, США та Великобританії представлено в табл. 2 [6] за рангом – позицією стартапа порівняно з іншими стартапами всього світу. Цей показник розраховують за допомогою SR Score (число від 0 до 100 000), який

розраховується як інтегральний показник, що відображає важливість стартапу в Інтернеті та його вплив у соціальних мережах та розраховується на основі SRWebта SRSocial. Наведена інформація у таблиці підтвердила той факт, що найбільш відомі стартапи знаходяться в США, в той час як найменш відомі – в Україні. Це можна пояснити кількістю стартапів (в США майже в 10 разів більше стартапів ніж в Великобританії, і майже в 200 разів більше ніж в Україні), а також фінансовим положенням країн (в США набагато більше потенційних інвесторів). Стартапи Великобританії хоч і є відносно популярними, тим не менш між ними та американськими існує жорстка конкуренція. В той час, коли топ-5 стартапів містить 3 американські, найвідоміший стартап Великобританії ледве увійшов в топ-25. Крім того, у Великобританії чітко прослідковується наступна тенденція: чим молодший стартап, тим він менш популярний.

Таблиця 2 – Порівняльна характеристика стартап проектів України, США та Великобританії

		Стартап проекти Великобританії	Стартап проекти США	Стартап проекти України	
Кількість зареєстрованих стартап проектів		5036	47226	254	
Послідовність серед стартапів світу					
Найбільш відомі стартап проекти на даний момент	Серед всіх	Transfer Wise (25), Revolut (50), Lyst (75)	Medium (1), Giphy (4), Quora (5)	Send Pulse (258), Serpstat (307), Snovio (546)	
	Серед заснованих в:	2017 р.	Vidello (1595 місце в світі), VEED (1685), Fernarzt (3448)	Karwing (437), Online Check Writer (624), Clockify (792)	Snovio (546), Sitechecker.pro (1053), Kparser (1374)
		2018 р.	Adsaro Ad Media Network (2769), Linkkle (3227), Zopto (3726)	Startup Book Club (391), Engage Bay (832), Acquire (953)	Copywritery (1707), Snipper App (12 170), Callhound (14225)
		2019 р.	Ethical.net (4792), Visibly.io (9341), Shout About (13816)	Nugistics (2591), Go Zuu (3037), Pocketnet (3059)	Yes No Please (24142)

Джерело: сформовано на основі [6]

Порівняльна характеристика стартап проектів України, Китаю та Канади за період 2017-2019 р наведена у табл. 3. Наведена інформація свідчить, що найбільш відомі стартапи в Канаді, в той час як найменш

відомі – в Україні, але відставання від Китаю не велике. В 2017 році найбільш відомі стартапи з України, хоча різниця з Китаєм і Канадою також не велика. Стартапи з Канади в 2018 році значно відоміші ніж з Китаю чи України. А в 2019 р. Китайські стартапи є найбільш відомими. В Україні зареєстрований тільки один стартап Yes No Please який входить в топ 25000.

Таблиця 3 – Порівняльна характеристика стартап проектів України, Китаю та Канади, 2017-2019 рр.

		Стартап проекти Китаю	Стартап проекти Канади	Стартап проекти України	
Кількість зареєстрованих стартап проектів		563	2565	254	
Послідовність серед стартапів світу					
Найбільш відомі стартап проекти на даний момент	Серед всіх	We Chat (36,2012), Mockplus (331, 2015), Process On (377, 2011)	500px (2, 2009) Unbounce (74,2009) Plotly (95, 2013)	Send Pulse (258, 2015), Serpstat (307, 2014), Snovio (546, 2017)	
	Серед заснованих в:	2017 р.	Design Evo (555), Clever PDF (1,164), Pandaily (1,716)	App Agg (1,349), Colormind (1,735), Edabit (1,999)	Snovio (546), Sitechecker.pro (1053), Kparser (1374)
		2018 р.	Clever Mosaics (6,594), ICOPDF.COM (13,428), Gamera (16,853)	Tribe (1,382), Visitor Queue (3,042), Squash.io (5,362)	Copywritery (1707), Snipper App (12170), Callhound (14225)
		2019 р.	FlexClip (1,513), Tracktry (5,949), Badatu.cn (16,803)	Docoh (5,754), Data Mammoth (9,251) Form Submits (13,679)	Yes No Please (24142)

Джерело: сформовано на основі [6]

Як зарубіжні, так і вітчизняні стартап проекти носять інформаційний характер. Так найбільш популярними серед стартапів Канади, Китаю та України в ІТ секторі є We Chat, Design Evo, 500px, Unbounce, Send Pulse. Розглянемо наведені стартап проекти детальніше:

1. WeChat (Китай) — мобільна платформа для обміну текстовими та голосовими повідомленнями, розроблена компанією

Tencent [7]. Додаток доступний для усіх популярних мобільних платформ, має версію для ПК та веб (що потребує аутентифікації через мобільний додаток). У серпні 2015 року аудиторія We Chat склала 600 млн. активних користувачів, що всього на 100 млн. менше аудиторії Facebook Messenger. При цьому тільки 70 млн. від загальної кількості користувачів проживає за межами Китаю.

We Chat дає змогу ділитися фото та відео, робити масові розсилки, обмінюватися контактами через Bluetooth, підтримуються QR-коди для швидкого додання контакту, обробка фотографій фільтрами, а також сервіс машинного перекладу. В середині додатку є можливість здійснювати грошові перекази та робити оплату послуг. В Китайський новий рік 2016 через додаток було проведено більше транзакцій, чим у сервісу Pay Pal за увесь 2015 рік [7].

We Chat займає 10 місце серед усіх стартапів світу та перше місце у Китаї [3].

2. DesignEvo (Китай) – це безкоштовний і простий у використанні виробник логотипів, який забезпечує мільйони значків, 100+ шрифтів та потужні інструменти редагування. Всього за декілька клацань користувач може створити власний логотип, який ідеально відповідає очікуваному бренду, навіть якщо користувач не має професійних навичок дизайну [8].

3. 500px (Канада) – перша версія ресурсу 500px.com з'явилася на початку 2003 року [9]. Тоді через невисоку пропускну здатність Інтернет-каналу дозволу в 500 пікселів було досить для розміщення фотографії на сайті і відображення її на ЕПТ-моніторах. Зі спрощенням доступу до високошвидкісного Інтернету на ресурсі стався ряд змін. Версія 2.0 вийшла в 2009 році. Творці сайту - жителі Торонто Олег Гуцол і Євген Чеботарьов - відкрили сайт 500px 31 жовтня 2009 року. Ресурс набрав 1000 користувачів в 2009 році, а станом на червень 2011 року його база користувачів збільшилася до 85 000.

У червні 2011 року ресурс оголосив про залучення зовнішніх інвестицій в його розвиток в розмірі 525 000 доларів США від венчурного капіталу Deep Creek Capital і ff Venture Capital.

До жовтня 2011 року кількість користувачів ресурсу зросла до трьох мільйонів. Web-версія ресурсу станом на грудень 2011 року підтримує інтерфейс на наступних мовах: англійська, німецька, російська, іспанська, португальська. Ресурс має додаток для Android, iPad і iPhone з інтерфейсом російською мовою. Ресурс має плагін для програми Adobe Photoshop Lightroom [9].

4. Unbounce (Канада) – платформа яка дає можливість створення цільових сторінок, який ідеально підходить для стартапів, малих підприємств та маркетингових агентств, які бажають перевершити своїх конкурентів. Завдяки Unbounce, можна швидко створювати

цільові сторінки для мобільних пристроїв без залучення розробників або IT-відділу. Також є можливість протестувати концепції, моделі ціноутворення або навіть брендинг. Ще однією перевагою платформи Unbounce є її можливість інтеграції з деякими найпопулярнішими інструментами маркетингу [10].

5. SendPulse (Україна) — цифрова email-маркетингова платформа, створена у 2015 році [12]. Компанія надає можливість робити автоматичні розсилки через email, SMS, webpush, Facebook, Viber та інші канали комунікації.

У 2016 році Send Pulse була відібрана нью-йоркським Starta Accelerator і проінвестована на 130 000 доларів США. На платформі понад 800 тис. зареєстрованих користувачів і близько 28 тис. клієнтів, які платять за сервіс. Send Pulse був створений в 2015 році. Євген Медведніков - директор з міжнародного розвитку стартапу, і Костянтин Макаров - генеральний директор. У серпні 2016 року Send Pulse потрапила в топ-10 технологічних стартапів, відібраних нью-йоркським Starta Accelerator і отримала інвестиції в розмірі 130 000 доларів США. За 3 місяці в Нью-Йорку компанії збільшилася вдвічі, з 30% щомісяця і 100 000 користувачів – у 2 000 000 доларів США інвестицій від Annual Run Rate.

У лютому 2017 року Send Pulse запустила програму підтримки й розвитку стартапів за допомогою email-маркетингу. Кожен учасник отримує 5000 доларів США на свій рахунок в Send Pulse. Протягом року грант можна буде витратити на email-розсилки, webpush і транзакційні розсилки в сервісі Send Pulse.

Компанія вийшла на ринок Бразилії та у 2017 році - Туреччини, придбавши турецький сервіс розсилок Mailto. У 2018 році компанія отримала Українську народну премію. Станом на 2018 рік компанія має понад 800 тис. зареєстрованих користувачів і близько 28 тис. користувачів, які оплачують сервіс.

Send Pulse — це платформа, яка об'єднала в собі можливості розсилок через email, SMS, webpush повідомлення і месенджери. Завдяки співпраці з більш ніж 900 мобільними операторами, сервіс доступний майже у всіх регіонах світу [12].

Send Pulse – займає перше місце серед стартапів в Україні та 184 місце у світі. Інвестиції складають 130, 000 доларів. Фаза – Seed. Відомий інвестор – Starta Accelerator [3].

З метою виявлення основних гравців на інвестиційному ринку та формування суми вкладених інвестиційних коштів підприємства повинні скласти інвестиційну пропозицію, зокрема основні вигоди які отримує інвестор та умови інвестування. Потім доцільно сформуванати перелік можливих інвесторів: міжнародні інвестори, національні державні донори, бізнес-янгели, приватні міжнародні чи національні

фонди. Вітчизняні підприємства можуть використовувати наступні інструменти інвестиційного ринку: програму «Green Deal», яка діє у рамках Горизонт 2020, що дає можливість отримати до 17 млн. євро на розвиток «зеленої» інновації; гранти що надаються підприємствам від американського фонду USAID; Нацфонд досліджень, який діє за підтримки Міністерства освіти і науки України та весною 2020 року оголосив перші конкурси щодо підтримки найкращих наукових проектів.

Безумовно для інвестування вітчизняних стартап проектів створено передумови, але недостатня участь з боку держави зумовлює появу бар'єрів для розвитку інноваційного сектору.

Висновки. Отже, в процесі дослідження виявлено, що для ефективного інвестування стартап проектів в Україні та інших країнах світу необхідно сформувати механізм злагодженої роботи основних елементів. В статті здійснено діагностику світового рейтингу найбільш успішних стартапів у 2018 році за версією LinkedIn та наведено порівняльну характеристику найбільш відомих стартап проектів різних країн світу, що дасть змогу апробації результатів серед вітчизняних стартапів. Результати проведеного дослідження є значущими для практики впровадження стартаперами своїх проектів, зокрема можливості врахування динаміки розвитку стартапів у світі, останніх тенденцій найбільш популярних сфер створення стартапів та в подальшому можливості залучення додаткових інвестицій для їх розвитку. Крім зазначених можливостей інвестування стартапери можуть використовувати інші альтернативні джерела інвестування, зокрема платформу Forbiz або фейсбук-групу Grant management які сприяють можливості залучення додаткових ресурсів, працюють над створенням сприятливого бізнес-середовища у країні.

Елементом новизни є порівняльна характеристика стартап проектів Канада, США, Китаю, Великобританії із Україною за період 2017-2019 рр. Перспективами подальших наукових розробок є дослідження зарубіжного досвіду в області інвестування стартап проектів та розроблення рекомендацій щодо створення гарантій повернення коштів інвесторам для забезпечення розвитку стартап проектів в інвестиційно-інноваційній сфері.

Література:

1. Менеджмент стартап проектів: підручник / О.А. Гавриш, В.В. Дергачова, М.О. Кравченко та ін. Київ: КПІ ім Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка». 2019. 344 с.
2. Бояринова К. О., Копішинська К. О. Півот як інструмент забезпечення успішності реалізації стартапу. *Ефективна економіка*. 2019. № 3. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6958> (дата звернення: 05.12.2019).

3. Countries. *Startup Ranking*: веб-сайт. URL: <https://www.startupranking.com/countries> (дата звернення 25.09.2019).
4. Україна посіла 35 місце у рейтингу стартап-країн світу. *StartupBlink*: веб-сайт. URL: <https://impactlab.media/2019/04/16/ukrayina-35-mistse-u-reytingu/> (дата звернення 27.11.2019).
5. ТОП-10 лучших стартапов по версии *Linkedin*: веб-сайт. URL: <https://startupnetwork.us/ru/news/top-10-luchshikh-startapov-po-versii-linkedin.html> (дата звернення 27.11.2019).
6. New Startups. *Startup Ranking*: веб-сайт. URL: <https://www.startupranking.com/startup/new> (дата звернення 14.11.2019).
7. 10 интересных фактов о главном китайском приложении wechat. *Internet Gate*: веб-сайт. URL: <https://igate.com.ua/news/11104-10-interesnyh-faktov-o-glavnom-kitajskom-prilozhenii-wechat> (дата звернення 17.11.2019).
8. Design Evo. *Startup Ranking*: веб-сайт. URL: <https://www.startupranking.com/designevo> (дата звернення 25.11.2019).
9. 500px. *Wikipedia*: веб-сайт. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/500px> (дата звернення 17.11.2019).
10. Unbounce. *Website planet*: веб-сайт. URL: <https://www.websiteplanet.com/uk/landing-page-creators/unbounce/> (дата звернення 14.11.2019).
11. Wijngaarde Y. Annual European Venture Capital Report – 2017. *Dealroom.co.*: веб-сайт. 2018, February 18. URL: <https://blog.dealroom.co/annual-european-venture-capital-report-full-37-page-pdf-report> (дата звернення 10.11.2019).
12. Send Pulse. *Wikipedia*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/SendPulse> (дата звернення 18.11.2019).

References:

1. Havrysh, O.A., Derhachova, V.V., Kravchenko, M.O. (2019), *Menedzhment startup proektiv* [Management of startup projects], KPI im Ihoria Sikors'koho, Vyd-vo «Politekhnik», Kyiv, Ukraine.
2. Boiarynova, K., Kopishynska, K. (2019), “Pivot as tool of providing successful startups implementation”, *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 3, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6958> (Accessed 05 Dec 2019).
3. Startup Ranking (2019), “Countries“, available at: <https://www.startupranking.com/countries>, (Accessed 25 September 2019).
4. Startup Blink (2019), “Ukraine posila 35 mistse u rejtynhu startap-krajin svitu“, available at: <https://impactlab.media/2019/04/16/ukrayina-35-mistse-u-reytingu/>, (Accessed 27 November 2019).
5. Linkedin (2019), “TOP-10 luchshykh startapov po versyyi LinkedIn“, available at: [https://startupnetwork.us/ru/news/top-10-luchshykh-startapov-po-versyyi-linkedin.html](https://startupnetwork.us/ru/news/top-10-luchshikh-startapov-po-versii-linkedin.html), (Accessed 27 November 2019).
6. Startup Ranking (2019), “New Startups“, available at: <https://www.startupranking.com/startup/new>, (Accessed 14 November 2019).
7. Internet Gate (2019), “10 ynteresnykh faktov o glavnom kytaisком prylozhenyy wechat“, available at: <https://igate.com.ua/news/11104-10-interesnyh-faktov-o-glavnom-kitajskom-prilozhenii-wechat>, (Accessed 17 November 2019).
8. Startup Ranking (2019), “DesignEvo“, available at: <https://www.startupranking.com/designevo>, (Accessed 25 November 2019).
9. Wikipedia (2019), “500 px“, available at: <https://www.websiteplanet.com/uk/landing-page-creators/unbounce/>, (Accessed 17 November 2019).

10. Website planet (2019), “Unbounce“, available at: <https://www.websiteplanet.com/uk/landing-page-creators/unbounce/> (Accessed 14 November 2019).
11. Dealroom.co. (2018), Wijngaarde Y. Annual European Venture Capital Report – 2017. Dealroom.co. 2018, February 18, available at: <https://blog.dealroom.co/annual-european-venture-capital-report-full-37-page-pdf-report> (in USA), (Accessed 10 November 2019).
12. Wikipedia (2019), “Send Pulse“, available at: <https://uk.wikipedia.org/wiki/SendPulse>, (Accessed 18 November 2019).

УДК 330.341.1

JEL classification M11, O31

Іванова Т.В.

канд. екон. наук, доцент

ORCID ID: 0000-0001-9659-8681

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ

INNOVATIVE ACTIVITY OF UKRAINIAN ENTERPRISES AS A FACTOR OF INCREASING THE LEVEL OF COMPETITIVENESS IN INTERNATIONAL MARKETS

У дослідженні проведено аналіз інноваційної діяльності підприємств України задля розроблення рекомендацій щодо підвищення рівня їх конкурентоспроможності на світових ринках. Проаналізовано показники інноваційного розвитку промислових вітчизняних підприємств у період з 2015 до 2019 рр. Виявлена тенденція до зменшення кількості інноваційних підприємств на території України на фоні збільшення витрат на інновації на 3%. Проте, у той же час, збільшується кількість інноваційної продукції, що випускається. Виокремлено витрати на інновації підприємствами України за останні 5 років. Зроблено висновки, що більшість витрат мали тенденцію до збільшення, що вказує на позитивну динаміку. Також досліджено кількість промислових українських підприємств, які впроваджували інноваційну продукцію чи технологічні процеси за 2015-2019 рр. Прослідковується тенденція до зменшення, тобто варто звернути увагу керівництва підприємств на це питання для виявлення шляхів, що сприятимуть розвитку інноваційної діяльності. Проаналізовано джерела фінансування інноваційної діяльності з 2015 до 2019 р. В результаті аналізу визначено, що такими в основному були власні джерела підприємств (від 84% до 97%). Кількість коштів, що залучені від нерезидентів зменшилася на 28%, отже треба виявити напрями, що дозволять зацікавити іноземних інвесторів. Проведено аналіз показників співробітництва інноваційних підприємств з партнерами із різних країн. Більшу частину інноваційної продукції реалізують на ринку України